

Breviarium Chronologicum Veteris Testamenti Rerum Gestarum

Ab Orbe condito Vsque ad Christum natum Synopses complectens.
Xenivm Academicæ Sodalitati Dominorum, B.M.V. Annuntiatae Herbipoli
oblatum

Sacerdotium Ducale ... - Complectens Synopses Sacræ & profanæ historiæ
à fine captivitatis Babylonicæ & Hebræorum Ducum ac Persicæ
Monarchiæ initio usque ad Christum natum

Gartner, Michael

Herbipoli, 1697

Duces Hebræorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65122](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65122)

variatum gentium regibus sæpius subiecti
 fuerint, & gemuerint sub iugo, huc usque
 tamen suis vivebant legibus, & institutis,
 sub iudicibus, Principibus & Pontificibus
 suis, è gente sua, & è regno Iudaico electis;
 nonc autem anno m. 4017. ante Chr. 36.
 Olymp. CLXXXV. an. 4. urb. cond 716.
 Hyrcani pontificis 39 plus suis civilibus, &
 intestinis bellis consumpti, quàm exterorū
 potentiā attriti, Herodi, genere Idumæo,
 Romanorum armis & viribus, cum magna
 Iudæorum clade, & plurimum invitis in-
 truso, obtemperare & servire cœperunt
 servitutem, cuius iugum nunquam excu-
 tere potuerunt. Mutata est tunc reipubli-
 cæ Iudaicæ forma, & factâ separatione du-
 calis, vel regis potestatis à summi ponti-
 ficatus dignitate, veluti soluta esset unio
 animæ cum corpore, sic ruit in interitum
 Iudaicum regnum, similis cadaveri pro-
 pediem eijciendo, quàm corpori vivo, quod
 suis potentijs animatur & gubernatur.

Fuisse autem Herodem alienigenam, cer-
 tum habetur ab antiquis Patribus, quia
 Idumæus: vel sicut Salianus scribit, Philistæ-
 us erat. Alieni enim censebantur illi, qui
 alio orti genere, quàm Jacobi: quamvis
 eandem cum Iacobeis religionem seque-
 rentur, essentque Iudæi, non stirpe, sed
 possessione, quales erant Idumæi. De statu
 & na-

& natura, non de fide ac religione agitur, si de alienigenâ discernendo quaeratur.

Quia in historia tum sacra, tum profana frequens mentio fit, Herodis ac Herodiani familiae cognatorum, videtur hoc loco stemmatis ordo, quo oriundi sunt, referendus esse.

Familia Antipatri, è qua

toti Iudææ cum regio nomine imperârunt Herodes Magnus &

Agrippa.

A *Niipas* Idumææ præfectura impetravit ab *Alexandro* jam amicus exinde factus Arabum, Gazæorum & Ascalonitarum: liberum habuit *Antipatrum*, *Cephalionem* & *Iosephum*. *Cephalion* in bello contra *Astobulum*, *Iosephus* ab *Herode* impetratus est. *Antipater* retinuit præfecturam patris, & adhæc sic *Hircanus* cumq; apprimè gnarus esset emungendi subditos pecuniis, constitutus est *Julio Cæsare* procurator Galilææ. Nupta huic erat *Cypris*, familiâ illius

apud Arabas nata, ex qua liberos genuit *Phaselum, Herodem* postea dictum *Magnum, Iosephum, Pheroram & Salanem.*

Herodis Filij.

Conjuges Herodi à Josepho & Zonara decem tribuuntur, quas simul habuit.

I. DORIS Idumæa, ex qua suscepit *Antipatrum.*

II. MARIAMNE Asimonæa, ex qua suscepit *Alexandrum, Aristobulum, & Salampionem.*

III. MARIAMNE *Simonis* pontificis filia, ex qua suscepit filiam *Herodem.*

IV. MARTHACA Samaritis, ex qua suscepit *Archelaum, Philippum & Olympiadem.*

V. CLEOPATRA Hierosolymitana, ex qua suscepit *Herodem Antipam.*

VI. PALLAS, ex qua suscepit *Phaselum.*

VII.

VII. PHÆDRA, ex qua suscepit
filiam *Salomen*.

IX. & X. Uxor Herodis anonyma
sunt: hoc constat tantum fuisse alteram
neptem ex fratre, & alteram sororem
ejus patruelis; neque soboles ullae
ex his memoratur.

ANTIPATER filius primus Herodis,
quem *Doris* peperit, ex filia Antigonis
Asmonæi conjuge, suscepit filium
Antipatrum, cui postea collocata
est filia *Pherora*.

PHILIPPUS ex Martha matre genitus,
in Matrimonium accepit *Herodidem*,
neptem Herodis matris ex Aristobolo
filio, & ex hac suscepit filiam
Salomen.

HÆC SALOME cum adultera matris
adhæsit *Herodi Antipa*, & illa ipsa
mosa saltatrix fuit, quæ caput
JESUS BAPTISTÆ in præmium saltem
petiit instigante matre, & impetravit;
ac suum deinde caput interfectum
tandem, glacie palustris relictum
pænâ talionis reddidit.

OLYMPIAS ex *Marthaca* nata, col-
locata fuit *Iosepho* filio *Iosephi*, qui fuit
Herodis, ex quo peperit filium *Iosephum*, & filiam *Mariamnam* nup-
tam *Herodi* regi *Chalcidis*.

HERODES cognomento ANTIPAS
ex *Cleopatra* natus (qui *S. Joannem*
Baptistam interfici iussit) duxit fili-
am *Areta* regis *Arabum*, quæ mari-
tum deseruit, & ad patrem reversa est,
quod *Herodiadem* incestuosi tori con-
sortem tolerare non vellet; de filiis
procreatis ab eo nihil legitur.

PHASELUS ex *Pallade* natus, HERO-
DIS filius ex *Marthaca*, & *ARCHELAUS*
ex *Mariamna Simonis* filia genitus,
non leguntur habuisse liberos; quam-
vis valde credibile sit eos suscepisse
quidem, sed maturè iterum amisisse,
ut memoria illorum nulla relicta sit:
& quia plerique historici referunt He-
rodem magnum in communi infanti-
cidio etiam propriis filiis non peper-
cisse, ut diceret *Augustus*: *malle se Hero-*
di porcum, quàm filium esse; colligere
inde

inde possumus, Herodis filios & nepotes annotatos in fastis non esse, nec multos posteritati innotuisse.

Rhoxane Pheroræ fratris Herodis filio copulata est ab Augusto Cæsare, cum dote 25000. coronatorum; de prolibus nihil habetur.

Posteritas Alexandri filij

Herodis ex Marianna.

ALEXANDER ex *Glaphyra* Archelai regis Cappadocum filia liberis suscepit *Alexandrum* & *Tigranem*. *Tigranes* vixit aliquamdiu obles romæ, & à Nerone Imper. regno Armeniæ donatus est: sed non diu retinere potuit, à *Vologese* rege Parthorum expulsus. Nil de ejus progenie habetur.

ALEXANDER ex *Iotape* Antiochi Commageni filia suscepit filium etiam *Tigranem* dictum, & eodem regno Armenio, quo Patruus suus à *Vespasiano* Imper. donatus: sed æquè eodem spoliatus est.

Posteratus Aristobuli alterius Herodis M. filij ex Mariamna.

ARISTOBULUS ex *Berenice* filia *Salomes* (quæ fuit soror Herodis, illi non dissimilis, & genio & moribus, ideoque charissima, & per testamentum ejus facta locupletissima) suscepit *Agrippam, Herodem, Aristobulum & Mariannem.*

AGRIPPA rex factus judæorum & cognomento *Magnus* dictus, Jacobi junioris interfector, ex *Cyprione PHASELI* junioris filia sustulit liberos *Agrippam, Drusum, Berenicen, Mariannam, Drusillam.* **AGRIPPA** successit in regno. *Berenice* desponsata est *Martino, Lysimachi* filio, & post illius mortem Herodi patruo, regi Chalcidis, *Mariamne* nupta *Archelao Chelcia* filio, peperit *Berenicen*: postmodum juncta *Demetrio*, ex eo genuit *Agrippinum. Drusus* ante pubertatis annos mor-

& nepo.
esse, nec
Herodis
Cæsare,
um; de
Ari filij
Archelai
a liberos
anem. Tu
romæ, &
enia do-
re potuit
expulsus
tur.
Antiochi
lium et
em regno
à Vesp
quæ cito
Post-

mortuus est. *Drusilla* nupta est *Ani-
ocho Epiphani Commageno*, & post
hunc *Claudio felici*, ex quo genuit *A-
grippam*, qui jam adultus periit cum
uxore in incendio Vesuviano.

Ab Historicis alij adhuc propagan-
tur è regia Herodis familia, quos lon-
gum nimis referre. Plerique Herodia-
ni stemmatis magno honore & favore
habiti sunt à Romanis, & vel regnis
donati vel amplissimis præfecturis,
tetrarchiis, & dynastiis in Trachoni-
tide, Batanea, Chalcide, Lysania &c.
præpositi.

*Vita ac Tyrannidis Hero-
dis cognomento Magni Sy-
nopsis.*

Herodes natus anno m. 392. ante Chr.
71. Patre *Antipatro* Idumæo, vel
Salianus sentit, *Ascolonitâ*, id est *Phili-
sthæo*. Non ad ignaviam, sed ad res arduas
gerendas à patre suo excultus est, qui cum
omnia in Judæa posset, haberetq; Hyrcani-
num ad beneplacitum obsequentem in om-
nibus, Anno m. 4008. *Phaselum* Hieroso-
lymæ & circumjacentibus regionibus, He-
rodes

rodem autem natu minorem Galilææ præfectum constituit, quâ ille occasione non luxus aut ignaviæ, sed virtutis exercendæ usus est. Nam *Ezechiam* prædonem comprehensum, cum sociis Judæis supplicio affecit. Frater etiam *Phaselus* Hierosolymis ita sibi omnium animos conciliavit, ut Antipater regis instar à tota gente coleretur. Inde factum est, ut optimates patrem cum filiis apud Hyrcanum de tyrannide & ambitu accusarent. Itaque Hyrcanus Herodem evocat ad causam dicendam de cæde prædonibus illatâ: adest vocatus Herodes, sed forti militum manu stipatus & litteris Præsidis munitus, ita accusatores suos tenuit, ut elingues reddiderit, & incolumis dimissus fuerit. (Saneâ viro bono & cordato excepto, qui Herodem audaciæ ac violentiæ constanter accusare perrexit) & factus ad hæc insolentior, clamad Syriæ Præsidentem abiit, ab eoque emptâ Cælesyriæ præfecturâ, iratus cum exercitu venit Hierosolymam. sed patris ac fratris occursum inhibitus, & urbem terruisse contentus, discessit.

Anno m. 4011. irrumpit in Judæam, & seditione ortâ Hierosolymis Antigonum filium Aristobuli è Judæa expellit, atque Hierosolymam reversus magno cum honore exceptus, despondit sibi uxorem *Mari-*
AMNAMO

annam filiam Alexandri filij Aristobuli, & Hyrcani neptem, licet ante *Doridem* Iudæam duxisset uxorem, jamque ex ea *Antipatrum* suscepisset. His rebus gestis, & artibus (quibus semper summa felicitas conjuncta erat) ad Judææ regnum ascendit.

Anno enim 3014. *Pacorus* Parthorum rex cum valido exercitu in Palæstinam progressus, Antigonum regem postquam Hierosolymæ creasset, Phaselum & Hyrcanum in vincula conjecisset, Romam confugit tantumque odium in Antonio & Cæsare contra Antigonum, tanquam hominem turbulentum, ac Romanis inimicum accendit, ut convocato senatu, Antigonus Romanorum hostis, & Herodes rex Judææ declararetur, & inusitatis honoribus *medius* inter Antonium & Cæsarem in Capitolium deduceretur toto consulum, Senatorumque ordine comitante. Inchoatum itaque tum est regnum Herodis, aut jus saltem regnandi Romæ acquisitum.

Sic regno donatus à Romanis intra septem dies Ptolomaidem appulit, collectoque milite per Galilæam, Iosephum fratrem obsessum in castro Massada liberavit statimque Hierosolymam obsessurus advolavit cum *Silone*; hic autem pecuniâ corruptus ab Antigono causabatur comitatus inopiam: cui mox Herodes abundè providit.

vidit. An soluta tum fuerit obsidio, an
verò continuata, incertum est; probabilius
soluta ad tempus videtur, sic postulantibus
negotii *Silonis*, ejusque corruptelâ. Brevi
pòit an. m. 4016. fortissimâ obsidione pres-
tam Hierosolymam occupavit, & Antigo-
num, desideratissimam prædam, in manus
suis Asmonæi cruoris sitientissima hyæna
cepit, obtinuitque precibus intensis ab
Antonio, ut fuerit Antiochiæ vel securi
percussus, vel ut alij memorant, in cru-
cem actus & strangulatus. Explevit dein-
de tyrannidis suæ rabiem in optimatibus
quibusvis tollendis, & folio suo firmissimis
præsedis communiendo curam omnem &
partem impendit.

Rebus ita fluentibus Alexandra mater
Mariamæ effecit, interpositis potissimum
Cleopatrz precibus, ut ab Ananelo pon-
tificatum in Aristobulum transferret: con-
tingit autem, ut, quod à mulieribus invito
Herodi extortum fuerat, & beneficium esse
credebatur, fieret mox semen multarum
adversitatum, vexationum & injuriarum.
Incepit enim ex eo tempore Herodes
Alexandram socrum suam & Aristobulum
Pontificem aded vexare, agitare & afflige-
re, ut per observatores importunos nuspi-
am quies daretur. Quare mulier sibi ac fi-
lio aliquid gravius verita, fugere cogitat

M

ad

ad Cleopatram, à qua benignè invitabatur. In hunc finem duas sandapilas paratas, quibus ipsa cum filio ex aula efferretur, ferre per indices Herodi patefactâ, deprehenduntur in fuga, verbisque tantùm increpitâ, diligentius imposterum custodiuntur, ne offenderetur Cleopatra, cujus iram, furorè Dei magis, Herodes reformidabat.

ignes interim doloso occultans cineribusque in festum Scenopegiæ, ipso eodém, quo Aristobulus adeo decenter cæremonia obijt Pontificis munere perfunctus, ut in se omnium oculos converteret, scelus peragere instituit, quod dudum meditabatur. convivio enim apud Alexandram acceptum, atque remotis epulis ab adolescentibus ad vicinas piscinas, fervente sole, invitatum Aristobulum, dum inter se in aquis colludunt, tandiu à nebulonibus corruptis subter aquas teneri iussit, donec animam efflâisset. Voluit quidem crocodilus crudelis lachrymis & magnificentissimo fœnere se purgare: at verò Alexandra id egit apud Cleopatram, ut facti hujus rationes eorum Antonio reddere debuerit Herodes pecuniâ tamen & artibus suis absolutus effecitque apud Antonium, ut Cleopatra rebus suis non amplius implicaretur: profertim, quia Antonius & Cleopatra post pugnam Actiacâ interiêrunt. Tunc enim

versipellis vaferimè vela sua convertit ad
captandas Cæsareæ gratiæ favonios: quos
ita fraudulenter captavit, ut supplex factus
Cæsari etiam posito ad pedes diademate,
eodemque Cæsareis manibus recepto, ma-
jore gloriâ redierit in Judæam, quàm ti-
more recesserat.

Tam secundi successus in dies magis effe-
runt Herodis animum: redux enim à Cæ-
sare furere iterum cœpit, artificiosè tamen,
& dolosè sub larva iustitiæ; atque ut Ma-
riamnam conjugem suam tolleret è vivis,
Sohimum eunuchum reginæ tormentis ad-
hibitis eò adegit, ut æquo majorem fami-
liaritatem cum Mariamne habitam menda-
citer fateretur; quare & ipse necatus, &
Mariamne adulterij suspecta ac veneficij rea
per improbum Herodis senatum damnata,
& interempta est. Ex cujus tamen morte
tantum postea doloris hausit, ut morbum
contraxerit; qui cum Alexandræ videretur
fatalis, ipsa quoque ea agere cœpit (utpo-
te multum ab Herode alienata) quæ mor-
tuo eo agere modò debuisset. Quare illi-
co & ipsa pœnas dedit improvidæ provi-
sionis, & interfecta est: Herodes verò ve-
luti ex sanguine Asmonæo crudeliter fuso
vires suas reparâisset, convaluit, & quo
sanguinis plus potavit, plus adhuc sitivit.

Uno anno, qui erat an. m. 4028, quicquid
erat

erat ex cognatione Hyrcani, & Hassamio-
næorum, sustulit: Costobarum Idumæum,
cui sororem suam Salomen uxorem dede-
rat, orto inter eos jurgio, interemit: sicut
& Dositheum, Antipatrum, Lyfimachum,
ab hac impia ex technis, dolisque fabricatâ
Salome conjurationis accusatos, sangui-
nariâ interneccione delevit, putavitque felici-
tatem se regem esse, si ab omnibus tyran-
nus haberetur.

Conatus tamen est, rebus quoque ad spe-
ciem bene gestis, tyranni nomen nonnihil
mitigare, ut semper timorem inter & amo-
rem dubium populum suspenderet. Hinc
anno m. 4029. cum fames ingens pesti con-
juncta Palæstinam affligeret, è sua supelle-
ctile aurea & argentea vasa misit in Ægy-
ptum & ad *Patronium*, ut rei frumentariæ
providere; utiliterque providit, ac odium
sui conciliatâ aliquâ benevolentia tem-
peravit.

Et quia Principis magnificentia, & libe-
ralitas catena aurea est ad animorum affe-
ctus devinciendos: ideo ut Augustum &
Agrippam benevolos sibi compararet, uno
anno 4030. duas magnificas ædes extru-
xit, unam Augusto & alteram Agrippæ, *Ca-
saream* & *Agrippam* dictas: condidit etiam
templum in honorem Augusti unum *Sama-
riæ* & alterum ad fontes *Jordanis*. Post

Postquam varia delubra, officinas idolo-
 latriæ, & impias aras diversis in locis in
 veri Dei contemptum Principibus Roma-
 nis erexisset, etjam ad templum veri Dei
 Hierosolymis se convertit, & illud (ex par-
 te saltem aliqua) restauravit: de qua repa-
 ratione inter memorabilia hujus ætatis.
 Neque tamen ab hoc ipso pietatis & veræ
 religionis sacrario abfuit Herodianæ im-
 pietatis & hypocrisis publicum monumen-
 tum. Ut enim palàm faceret, cujus honori
 augendo id fecisset, aquilam auream, Ro-
 mani Cæsaris insigne, supra portam mayo-
 rem templi collocavit, quæ deinde magna-
 rum turbarum origo fuit: cum enim an. m.
 4052. falsus quidam rumor increbuisse de
 morte Herodis, à Doctoribus suis excitata
 juvenis aquilã detraxit, & securibus con-
 cidit: cujus rei nuncio per adultores ad
 Herodem delato, emissã cohorte quadra-
 ginta juvenes comprehendi, & cum se pa-
 ratos ad mortem ostenderent, constanter
 que factum suum tanquam gloriosum jacta-
 re pergerent, Jerichuntem victos abduci
 jussit, cumque his auctores facinoris Judam
 & Matthiam, flammis adjudicatos, vi-
 vos concremavit.

Potuit vulpes astuta simulatæ adu-
 lationis blandimento suavissimè demulce-
 re & capere eos, quorum favore indigebat.

M 3

Agrip.

Agrippam degentem Sinope officiosâ visitatione ita cepit, ut in omnibus urbibus Joniæ multa privilegia Judæis concesserit in gratiam Herodis: atque inter cætera quartam partem vectigalium remisit, pari gaudio Herodis, quàm Judæorum utilitate; & quanquam dedisset aliquando causam Augusto excandescendi, quia anno m. 4048. ausus fuisset extra regnum suum in Arabiam irrumperere, & armatâ manu latronum castellum occupare interfecto duce; illa tamen Imperatoris ira ultra minacem literas non processit, neque sufficiebat ad tyrannum compescendum, ut non pergeret esse leo in domo sua. Ob frivolas namque conjecturas an. m. 4050. florentissimos adolescentes regios, Alexandrum & Aristobulum ex Mariamne susceptos filios neci addixit, misitque Tyrum, & inde Sebastem, ubi strangulati sunt ambo, & in Alexandria sepulti, matris suæ Mariamnes innocentia & calamitatis hæredes infortunati.

His sublati Antipater jam hæreditatis securus, filii Mariamnes exterminatis, prope, quàm expectare maluit regnum Judæorum. Quem in finem potentissimum venenum ad patrem necandum per *Bartholomæum* libertum submittit, Romæ tunc per moratus apud Cæsarem, ut ab omni suspitione esset remotior. Verè serpens dolens

Antipater, quem in sinu suo fovit Herodes
factum suo genitori non dissimilem. Si un-
quam aliàs sævierit, potuit nunc sævire in
Antipatrum accusatum, convictum & sa-
tentem reum attentati parricidij: sed distu-
lit tantisper ultionem, ut in ipsa morte sua
adhuc haberet unum ex natis suis, quem
maclaret.

Cunclabundus ad pleclendum sceleratifi-
simum parricidam, mox velocissimus fuit
ad effundendum sanguinem multorum mil-
lium infantum innocentum, quos ambitio-
ni & furori suo immolavit. Immane infan-
cidium contigit, non biennio post factam
à Magis adorationem Christi, ut aliqui pu-
tant, sed quamprimùm se illusum sensit à
Magis, qui de invento novo rege Judæorum
non renunciârunt.

Hoc demum diluvio sanguinis innocen-
tis, quo Bethlehem & tota laté vicinia,
mixtis maternas lachrymarum fluentis,
penè suffocabatur, gestivit tyrannus no-
vissimè bacchari, qui totus jam sanguine
suorum exhausto ebrius erat. Verùm *opera
pretium erit, inquit Eusebius lib. 1, histor. c.
& intelligere, qua merces crudele facinus con-
tra Christum & pueros ejus aequales admissum
subsecuta sit, & quo pacto statim post ne mini-
mâ quidem interpositâ dilatione divina ultio-
nem exagisaverit.*

M 4

mor-

Morbos varios & gravissimos enumerat Josephus; lento calore torrebatur, qui non tam externo tactu deprehenderetur, quam intus viscera popularetur. Aderat & vehementis voracitas, cui necesse esset continue cibos suggerere, simulque vexabatur intestinorum exulceratione & colicis doloribus; pedes tumebant phlegmate humido & pellucido; similiter & inguina, ipsa quoque verenda putrefacta scatebant vermibus cum molesta tentigine & foetore gravissimo: super hæc omnium nervorum contractione laborabat, & anhelitus difficultate. Inter hos tamen cruciatus mori citò non potuit, quamvis jam vivus sepeliretur corrosus à vermibus, quos generat: & sicut fuit immanitatis libidinisque prodigium, sic tormentorum factus est portentum, ea passus, quæ votum mortis facerent. Ne tamen sicca morte occumberet in lecto, quinto die antequam decederet è vivis, iubet prius Antipatrum in carcere detentum perimi, & posthunc nobiliores Judæorum minaci edicto convocatos conclusit in circo, unde exire & evadere non possent, & sororem suam *Salomen*, ejusque virum *Alexam* ad lectum suum accitos infimis precibus ac lachrymis exorare aggressus est, ut cum primùm animam exhalasset, tantisper ejus morte celatâ, eam omnem multitudinem

nem immisso milite trucidarent, ut sic publico luctu honoraretur, omnibus per totam ultionem non fide lugentibus. Expectatione tamen sua frustratus est helluo sanguinis humani, totum facinoris reatum secum tulit ad inferos ipso facinore non perpetrato. Evomuit turpissimam animam, cum annos ætatis 70. regni 40. explevisset.

Elogij ejus compendium sic habet: Herodes ortu Idumæus, educatione Aſcalonita, cognomento Magnus, impietate in Deum, crudelitate in homines, & vitij omnibus maximus. Religione foris fuit Profelytus Judæorum, intus eam coluit, quam præscripsit ambitio; Messiam Dei filium ad necem quæſivit, dein infanticida factus immanis, et si potuisset Deicida futurus. Pontifices alios insidiis circumventos sustulit, alios dejecit; Scribas, Pharisæos, Sacerdotes, quos inter etiam *Zacharias* pater *Joannis Baptista* refertur, interfecit, Davidis sepulchrum suffodit. Vir totus mulierosus, novem eodem tempore, præter nefandas delicias, uxores habuit, quarum duas expulit, tertiam cum matre & duabus ex ea susceptis filiis necavit, & pari penâ patrum & primogenitum filium, magnamque domesticorum partem multavit. Foris in præliis fortis, & felix, sed domi calamitosus, morborum suppliciis

M s ex

excruciatuſ, mortem, quam ſuiſmet ſibi
manibus carnifex æquè ſui ipſius ac alio-
rum, inferre conatuſ fuit, ab exquisitiſſi-
mis tortoribus morbis ſuſtinere & exani-
mari debuit,

Ethnarchæ & Tetrarchæ

*Judæa conſtituti poſt mortem
Herodis.*

ARCHELAUS per dies ſeptem
luctu parentis celebrato, & in
fine luctûs funebris epulo multitudi-
ni præſtito in templum aſcendit, &
quamvis fauſtis acclamationibus, qua-
cumq; tranſiret, exciperetur; à regis
tamen nomine & diademate abſtinu-
it, donec fieret à Cæſare teſtamenti
paterni confirmatio. Itaque hanc ob-
tenturus, profectionem Romam parat
cum Philippo & Antipa, aliisq; de re-
gia familia & amicis; ubi ita res or-
dinata eſt ab *Auguſto*, ut impoſterum
Judæa in tres partes, & dimidia pars
paternæ poſſeſſionis cederet Arche-
lao; neque ille impoſterum rex, ſed

ETHNAR-

ETHNARCHA effct; alterum dimidium
Antipas & Philippus Herodis filij par-
trentur, & hos voluit TETRARCHAS
appellari. Occasionem hujus divisio-
nis Augusto præbuit diffidium trium
fratrum Archelai, Antipæ & Philippi
pro regno paterno integro litigan-
tium coram Cæsare & mutuis crimi-
nationibus semetproscindentium; ita-
que vel ut tres principes hos simul
Augustus sibi demereretur, vel ut sin-
gulorum diminutione suæ Monar-
chiæ consuleret, in tres partes re-
gnum divisit.

ARCHELAUS Ethnarcha dedit
litteris & disciplinis optimis Romæ
operam; à parentis crudelitate haud
multùm degener; cujus specimen de-
dit, quando defuncto parente sub fe-
stum Paschatis concitata est seditio ab
amicis eorum, quos propter concisam
aquilam auream Herodes supplicio
affecerat, simulque convitia in defun-
ctum regem jactata; quos dum Ar-
chelaus frustra placare conaretur, res
eò

eò processit, ut sub festum Paschæ
 immisso ab Archelao exercitu ad tria
 millia circa templum perirent. De
 qua crudelitate à fratribus suis Romæ
 accusatus tyrannidis, regium nomen
 & diadema non obtinuit: relicta ta-
 men spe, id non denegatum iri, si im-
 posterum regno se dignum exhiberet.
 Quod facere adeò neglexit, ut potiùs
 novâ tyrannide sæviret. Addidit
 quoque crudelitati incestum: nam re-
 pudiatâ *Mariamne* conjugè, viduam
 Alexandri fratris *Glaphyram* duxit,
 quod novæ accusationis apud Cæsa-
 rem crimen fuit; quamobrem in exi-
 lium deportatus est Viennam Galliæ
 anno regiminis decimo, ibique exul
 mortuus, & facultates ejus fisco ces-
 sere, & incepit verum esse: *non ha-*
bemus regem, nisi Cæsarem. Provin-
 ciæ enim subditæ per Præsides dein-
 cept administratæ sunt, è quibus *Pon-*
tius Pilatus postmodum Christum ad
 crucis supplicium condemnavit,
 PHILIPPUS filius Herodis Te-

TRARCHA Gaulonitidis, Trachoni-
 tidis, Bataneæ, & Paneadis, magnam
 justitiæ, moderationis & clementiæ
 laudem tulit è sua Tetrarchia, cum
 que fugeret turbas bellicas, & stu-
 dia tranquillæ pacis foveret, condi-
 dit Cæsaream ab ipso Philippo cog-
 nominatam, & Bethsaidæ oppidulo
 multis præclarisq; ædificiis exorna-
 to & amplificato Juliadis nomen de-
 dit. Fuit in magistratu annis 33. &
 obiit an. m. 4086. à Christo nato 34.
 Illud maximè memorabile reliquit,
 quòd in jure dicundo tam fuerit se-
 dulus & promptus, ut, cum iter face-
 ret, sellam, in qua causas audiret, se-
 cum duxerit, & si quis fortè ex occur-
 su opem ejus invocaret, sine mora
 sellam ponere juberet, sederetque,
 aut fontem damnaturus aut innoxium
 liberaturus.

HERODES ANTIPAS TETRAR-
 CHA Galilææ & Perseæ: hic filiam
 Aretæ regis Arabum repudiavit, ut
 duceret Herodiadem uxorem Philip-
 pi

pi fratris sui, cui propterea *Aretas* bellum intulit, ejuſque exercitum interneſione deleuit, ſed pace, Cæſaris interventu, iterum firmatâ, adeo ad frugē non rediit, ut *Iohannem Baptiſtam* idem nefas arguentem, primū carcere, deinde capite mulctârît. Jamque maleficijs ac dolis affuetus etiam Chriſtum opprimere inſidijs ſtudit: ideo in Evangelica hiſtoria vulpes à Chriſto nominatur. Demum etiam à Pilato miſſum vidit, & cum oſtenta ab eo, ceu mago aut circulatore fruſtrâ exſpectâſſet, contumelioſè habuit. Cæterâ vir fuit induſtrius & gnævus in rebus gerendis; condidit urbem Tiberiadem ad lacum Genezareth; ampliavit ingenti ſumptu Autocratoridem & Juliadem urbes. Profeſtus Romam ad Tiberium, ut regiam dignitatem & nomen obtineret, quemadmodum propinquus ejus Agrippa obtinuerat, dum commendare ſe laborat Cæſari, contra ſpem interrogatus eſt de conſpiratione cum

Par.

Parthis, & de apparatu armorum, cujus per *Fortunatum* ab *Agrippa* missum eodem tempore accusabatur, & coram Cæsare convincebatur; ideo ceu hostis Imperij Romani in exilium Lugdunum deportatus est, & Tetrarchia ipsius *Agrippæ* commissa.

Antipas accipiendo *Herodiadem* in uxorem, tripliciter peccavit: primò adulterio, quia vivo adhuc *Philippo* eâ usus est; *Philippus* enim mortuus est modò anno 20. *Tiberij*, *Joannes* autem prædicavit anno 15. *Tiberij*, ergo vixit adhuc *Philippus*. Secundò peccavit incestu: non enim licebat fratri ducere uxorem fratris, si ille reliquisset prolem; permittebatur id tantùm in lege, si sine prolibus discessisset, *Philippus* autem prolem habebat scilicet saltatricem illam, cui donavit *Herodes* caput *Joannis*. Tertio peccavit raptu; cùm enim *Philippus* esset vir lenitatis & modestiæ, à qua *Josephus* illum commendat, & *Herodem* Romam proficiscentem liberaliter excepisset, & hospitalitatis beneficiis prolixè illum coluisset, gratiarum vice hoc retulit, ut uxorem in reditu raptam secum deinceps retineret.

AGRIP.

AGRIPPA *Aristobuli & Berenice* filius, nepos Herodis magni per varios casus exercitatus est variante fortunâ. Cùm Romæ, ubi puer annorum octo educari cœpit, in juvenilibus annis vitæ lautioris cultu & prodigalitate in Cæsaris Tiberii libertos, ad inopiam redactus esset, gratiâ insuper excidisset, in Judæam regressus & à creditoribus acerbissimè vexatus est: ab Agrippa tamen non modicis subsidiis iterum sublevatus, & Tiberiadi Præfectus constitutus est. Mox tamen in offensam incurrit apud Tiberium propter immodicum studium in Caligulam, quem demortuo Tiberio mox Imperatorem fieri publicè exoptare auditus fuerat. Ideo per semestre in vinculis conservatus, donec interveniente morte Tiberii à Caligula solutus, & Philippi & Lysaniæ Tetrarchiis cum regij nominis dignitate honoratus est; à quo etiam catenam auream, quæ ferream (quâ vincus à Tiberio fuerat) pondere æqua-

æquaret, dono accepit. Non multò
post etiam Antipæ ditione auctus, &
alias, quas avus Herodes magnus te-
nuerat provincias, Judæam, Sama-
riam, Abellam Ciliciæ partem, Coña-
genem recepit. Ideò Deo Patrio pro
tanta prosperitate gratias exhibiturus
catenam auream à Caligula donatam
in templo Hierosolymitano pro ana-
themate suspendit. Urbem etiam
ipsam tanto apparatu munire aggres-
sus est, ut Imperatori propterea su-
spectus fieret: neque destitit gentem
suam beneficiis demereri: utque reli-
gionis zelum excitaret inter suos, *Ja-
cobum* Apostolum *Ioannis* fratrem in-
terfecit, Apostolos alios cecidit & eje-
cit. Demum prosperitate nimia elat-
us, cum magnificos ludos Cæsareæ
in salutem Cæsaris celebraret ob ve-
stis aureæ splendorem, quâ radiabat,
insanientis populi adulatoriis voci-
bus Deum se salutare permisit: sed
derepentè ab Angelo Domini percus-
sus est, ut paulò post à vermibus ero-
sus

